

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwo. ó da.

Njech ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes mana
Njech ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedźelske čopjeno. •

Budyšin

1. augusta 1926

Bauzen

Čisłč a nakład Čsmolerjěz knižicziščetnje a knižarnje sap. družst. i wobm. ruł. w Budyšinje.

Wulhadža lóžbu šobotu a płaczi bérłčěnje 78 šlotych pjenježłow.

9. njedźela po šwjatej Trojizy.

1. list na Korinthijskich 10, 12, 13.

„Komuž šo šda šo šteji, tón šo hladaј šo njepanje. Žane, khiba čłowške špytowanja njeje waš nadeštko; ale Bóh je šwěrný, kiž waš njebudže pšes waške šamóženje dacz špytowacz, ale budže čžinicž, šo špytowanja tak kónza dobudže, šo wy jo šnješć móžecze.“

Wójna běške wudyrila. Twjerdžišna bu wot njepšhecze-la woblehņjena. Njedžiwaјo na čžežki wójnški čžaš běške ros-kašowař twjerdžišny wulku hoščinu wuhotowař. Woni je-džachu a pijachu a běchu dobreje myšle, šo nještaraјo wo nje-pšhecze-la, kiž wonkaš pšed murjemi ležeshe. Do wjekeleje šhromadžišny šastupi wysht i powjesču, šo tšelenje njepšhe-cze-la pšhezjo bliže pšhińdže; hacž njedyrbi šo wobšadka pšhi-murjach pošhłnicž. Roskašowař pak wotmołwi: „Našcha twjerdžišna šo njemóže dobnčž, wišchał šteji na štale. Tat šle drje i njepšheczełom njebudže. Džicze šašo na wache město a dajče šebi prajicž: jenož niž pšes měru bojašliwje!“ Wjšht šo wotšali. Roskašowař pak se šwoјimi hoščjemi dale šo wješelowašhe. Krótko do poš nožy pošol pšhibeža i po-wjesču, šo njepšheczeł murje hižo nadbēhuje. Nětko drje ros-kašowař se šwoјimi wyshtkami won khwata, šo by njepšhe-cze-la wotrašł. Ale hižo je w twjerdžišnje. Roskašowař pak dnrhješhe šo njepšheczelej poddacž a došta po škónčženju wój-ny wot wójnškeho šuda šwój derje šašluženy wuřud.

Čžehodla tutón wobras i wójnškeho čžaš? Warnowacz tebjje čže, lubny čžitarjo! Wišchał mašch tež nadawř, twjer-džišnu pšhecziwo štrašchnemu njepšheczelej šakitacz. Twjer-

džišna je twoja wutroba, njepšheczeł je hrěch, kiž wotpočzuje pšhed durjemi a šaka na pšhińdny wokomiř, hđžež móže šo nuts dobnčž. Šdnž čžłowjek nještaraјe, hđnž hordny a lohkomyšłny na druhe wēžy myšli, hacž na tak nušne šakitanje, je bórny pšchewinjeny. Tohodla šo pšhes žyke šwjate pišmo napominanje čžehnje: Štražujče! Šhtóž wyšoko šteji, móže tež hłuboko padnčž. Čžim bóle čžłowjek na šwoјu móž twari, čžim lóžšcho móže w špytowanjach žiwjenja padnčž. Šhtóž pak w ponižnosčzi šwoјu nadžiјu na Božu pomož a šwěrnosčž štaji, móže wēšte kroczele čžinicž. Tuž šapishmy šebi do wu-troby šwoј. Pawola dobru radu ša hodžiny špytowanja: 1. Šłóš warnowanja: Komuž šo šda, šo šteji, tón šo hladaј, šo njepadnje. 2. Šłóš trošhta: Bóh je šwěrný, kiž waš njeda pšes waške šamóženje špytowacz, ale čžini šo šamóženje tak kónza dobudže, šo wy jo móžecze šnješć.

1. W šhtucžkach přjedny našheje epistole je Pawol rěčzał wo pucžowanju israelskich džeczi pšes puščzinu. Š toho dnrh-jachu Korinthišny něšhto nawuřnčž ša pucžowanje pšes puščzinu tutoho šwěta do njebyeskeho Kanaana. Woni dnrh-jachu wobarnowani wostacz pšhed podobnyimi Božimi šu-dami, šajlež běchu na israelske džeczi pšhińdhe. We wjekelej nadžiјi běchu i Čžiptowskeje wucžahņli, šebi myšlo, šo bórny do šlubjeneho kraja šaczahnu. A tola — najwjažny wot nič je row namakał w puščzinje. We šwoјej hordosčzi běchu šo pšhecziwo Bohu pošbēhņli a wot špytowanja i štemu šo ša-wjesčž dali. Tohodla pšhińdžechu i padeј a buchu rubjeńštwo njepšheczełskeho mjecža, natpłazyčž khorosčžow, jědoјtyčž ha-dow. Woprawdže, israelskich džeczi pucžowanje pšes puščzinu i jeho Božimi šudami — móžne předomanje ša wěrnosčž šlo-

wa: „Komuž ǝo ǝda, ǝo ǝteji, tón ǝo hładaj, ǝo njepadnje.“ A njeje tež poǝǝǝiǝha hǝstorija iǝraelǝheho luda to wobkru-
cǝila? Dǝenǝa ǝa tǝdǝen ǝwǝecǝimǝ wopomnjecǝe na wutu-
pjenje Jerusalema. Cǝehodla je Jerusalema tak hłuboko pad-
nǝlo? Dokelǝ jeho wobǝdlerjo we ǝwojei hordosǝci powjescǝ
wo Boǝej hnadǝe w Ahrǝstuǝu ǝacǝǝǝnǝu. Woni chǝǝu
ǝboǝnosǝ ǝami je ǝwojeje moǝu ǝebi dobnǝcǝ, mǝǝto toho, ǝo bǝ-
chu ǝebi ju ǝ Boǝej hnadǝ daricǝ dali. Woni dǝrǝjachu ǝho-
nicǝ: „Hordosǝcǝ ǝǝhǝndǝe ǝǝhed padom.“ Pawoła dobra rada
dǝrǝi pał tež tebi, lubǝ cǝitarjo, ǝ wutrobje hǝcǝ. Hǝǝo ǝa
ǝiwjenje ǝ ǝǝla ǝlacǝi: „Komuž ǝo ǝda, ǝo ǝteji, tón ǝo hładaj,
ǝo njepadnje.“ Nǝkotrǝǝǝuli je ǝo ǝwojeho ǝboǝa ǝhwalǝ, ale
bǝrǝ je ǝǝhemǝnjenje ǝǝhǝǝlo. Wǝǝcǝe nǝǝto wǝrneho leǝi
w ludowǝm prajenju, ǝo ǝo jena wǝǝ njǝǝmǝ podrǝcǝ. Lǝdn
bǝǝhe ǝral Nebukadnezar ǝe ǝwojei moǝu a ǝraǝnosǝcǝu ǝo
hordǝǝ, dǝa bu ǝ wrótnosǝcǝu ǝbitǝ a wot ludǝi ǝastorcǝenǝ.
„Mudrǝ ǝo njǝhwal ǝwojeje mudrosǝcǝe, ǝǝlǝ ǝo njǝhwal
ǝwojeje ǝǝlnosǝcǝe, bohatǝ ǝo njǝhwal ǝwojeho bohatǝtwa.“

Pawoł pał w naǝǝim tǝǝcǝe hǝǝcǝe na druhǝch ludǝi
mǝǝli, na ǝǝǝcǝǝianow, ǝotrǝmǝ ǝo ǝda, ǝo połne ǝboǝo wbo-
ǝedǝa a tak do ǝtracha ǝǝhǝndu, ǝo w bǝǝǝtrachnosǝcǝi ǝhodǝa.
Teǝ we wǝrje ǝtejazǝ ǝǝǝcǝǝian njǝǝmǝ mǝnicǝ, ǝo je ǝǝcǝcǝi-
wo ǝpǝtowanjam wobarnowanǝ a ǝo ǝenje njemǝǝe ǝe ǝtoła
hnadǝ wupadnǝcǝ. Wǝele jǝch je, ǝiǝ ǝu dobrǝ ǝapocǝatǝ cǝi-
nili a doprǝdǝa ǝǝhǝǝli, ale bǝrǝ je hłuboki pad ǝǝhǝǝlo.

Spominaj na Davita, ǝiǝ najprǝedǝ na wǝǝokosǝcǝach ǝwǝtła
ǝhodǝǝhe, ale potom, wot ǝǝch ǝadǝosǝcǝow ǝǝhemǝǝenǝ, 5.
a 6. ǝaǝnju ǝǝǝǝtupi. Dǝrǝju tebe dopomnicǝ na Pǝtra? Wǝn
bǝǝhe ǝo hordǝǝ: „Hdn bǝchu ǝo tež wǝhǝtǝǝ na tebe
pohǝrǝǝili, dǝa wǝǝatǝ ja ǝo nihdn njebudu pohǝrǝǝicǝ“, a
nǝkotre hodǝimǝ poǝǝǝiǝcho bǝǝhe ǝ boǝosǝcǝu ǝǝhed jenǝm wot-
rocǝkom, ǝǝhed jenei dǝowku hłuboko padnǝł a ǝwojeho Anje-
ǝa ǝaprǝł. To budǝ nam ǝ warnowanjom. Sǝtǝǝ ǝo do ǝtracha
poda, w nim ǝonǝ namaka. Nǝkotrǝǝǝuli je w cǝaǝu ǝboǝow-
neho dǝǝcǝatǝtwa ǝwojei ruǝu ǝ modlitwje ǝtǝlǝł a boha-
boǝosǝcǝ we wutrobje mǝł — ale poǝǝǝiǝcho je w towarǝtwe
ǝǝch towarǝǝow, ǝ ǝotrǝmǝ bǝǝhe ǝucǝ ǝiwjenja jeho hro-
madu wjedł, hłubǝcho a hłubǝcho padnǝł a po cǝǝle a po du-
ǝhi ǝo ǝaǝł. Lubǝ ǝǝǝcǝǝianu, ǝiǝ ǝu w ǝwǝatei ǝǝcǝenizǝ
Boǝe dǝǝcǝo ǝo ǝcǝinił, ǝiǝ ǝu troǝt a ǝraǝnosǝcǝ ǝǝǝcǝǝian-
ǝhe wǝrǝ we ǝwojei wutrobje ǝhonił, njepodaǝ ǝo ǝenje
ǝtrachnej mǝǝli wǝǝosǝcǝe. Nǝǝǝǝǝtaǝ ǝo bǝdǝicǝ. Nǝmǝn,
ǝo njemǝǝe ǝǝ njǝǝǝcǝel tebi wjazǝ ǝǝkǝdǝicǝ. ǝana ǝtaro-
ba, ǝane mǝǝto njeje, ǝane ǝboǝo a ǝane njǝǝboǝo njeje, hǝǝeǝ
njemǝhǝe ǝpǝtowanja a nadbǝhanja ǝo tebi bliǝicǝ, potajǝe
a nahle. Runje hdn ǝo wǝǝcǝi cǝujemǝ, je njǝǝǝcǝel runje
najbliǝe. A ǝak bǝrǝ je naǝcha mǝǝ, na ǝotruǝ bǝǝmǝ ǝo ǝpu-
ǝǝcǝeli, ǝamana. Mǝ ǝo dǝerǝachmǝ ǝa njǝǝǝhewinjomǝch
ǝaǝ hǝbrǝti muǝ Goliath a buchmǝ tola tak lohko rubǝǝǝtwo
ǝaǝenja. „Komuž ǝo ǝda, ǝo ǝteji, njǝch ǝo hłada, ǝo njǝ-
padnje!“ Tohodla njǝtwał na ǝwoju mǝǝ, ale

II. twał na Boha. Drje Luther ǝǝwa: „Mǝǝ naǝcha do-
bnǝcǝ njemǝǝe, mǝ ǝmǝ ǝnǝej jara ǝłabi“, ale w ǝpocǝatku
toho ǝameho ǝǝrluǝha rǝka: „Jedǝn twǝrǝdn hǝrǝd je naǝch
Boǝ ǝam, brǝn dobra, ǝǝlna ǝkala.“ Na tutoho ǝǝlneho po-
mozǝnika w bǝdǝenju ǝǝcǝcǝiwo hǝrǝhej ǝoǝaǝuje japoǝǝtoł Pa-
woł w naǝchǝe epiǝtoli. Na Boha dǝrǝiǝch w poniǝnosǝcǝi ǝwo-
ju pomoz ǝajicǝ, ǝǝtǝoǝ: „Sǝtǝǝ Bohu wǝhǝn ǝo dowǝri,
Boǝ toho nihdn njǝpǝǝcǝi.“ Esam ǝo prachǝch: cǝehodla
Boǝ ǝ ǝǝla dopuǝcǝi, ǝo ǝpǝtowanja na tebe ǝhǝndu, chǝe
wǝn tebe mohł rǝez do pruhowanja wǝacǝ. Tǝ dǝrǝiǝch ǝebi
wǝdomǝ bǝcǝ, ǝak ǝ twojei wutrobu ǝteji, tǝ dǝrǝiǝch tež
ǝǝhed ǝwǝtom wopǝǝacǝ, hǝcǝ je woprawdǝe Boǝe ǝłowo

twojeju nohow ǝwǝǝa a ǝwǝtłko na twojim ǝucǝu; ǝǝncǝnje
dǝrǝiǝch ǝpǝnacǝ, ǝo ǝenje njǝǝmǝch w bǝdǝenju a wojowa-
nju ǝaǝacǝ, dokelǝ ǝu hǝǝcǝe dalołko wot toho ǝdaleny, ǝo bǝ
dokonjanǝ bǝł.

A hdn ǝǝtłko we ǝwojei ǝłabosǝcǝi pomoz ǝǝtajo ǝ Bohu
ǝhǝndǝǝch — hłaj — tǝ maǝch potom w nadbǝhanjach ǝi-
wjenja praweho pomozǝnika ǝǝhi ǝebi. Pawoł ǝǝhe: „Boǝ
je ǝwǝrǝn, ǝiǝ waǝ njebudǝe ǝǝhes waǝhe ǝamǝǝenje dacz ǝpǝ-
towacǝ, ale budǝe cǝinicǝ, ǝo ǝpǝtowanje tak ǝonǝa dobudǝe, ǝo
wǝ jo ǝnjǝcǝ mǝǝcǝe.“ Boǝ je ǝwǝrǝn we wǝǝelǝch hodǝi-
nach naǝheho ǝiwjenja, hǝǝeǝ jeho hnadna ruła widomǝe
nad nami rułuje; wǝn chǝe ǝwǝrǝn bǝcǝ w cǝǝmǝch hodǝi-
nach nadbǝhowanja, hǝǝeǝ cǝłowǝka ǝwǝrǝnosǝcǝ pruhowanja
tak huǝto njewobǝteji. A tuta ǝwǝrǝnosǝcǝ tež w tǝm ǝo ǝoǝa-
łuje, ǝo naǝ njedawa ǝǝhes naǝhe ǝamǝǝenje ǝpǝtowanǝ. Wǝhǝ
ǝpǝtowanja tutoho cǝaǝa ǝu cǝłowǝke, to rǝka ǝhǝmǝrǝene
mǝrje naǝheje moǝu, je ǝnjǝcǝ. Hdn tež druhdn ǝdǝhujemǝ,
ǝo je nam ǝǝhes mǝru wulka cǝǝa napołǝena, ǝo ju njemǝ-
ǝemǝ dale njǝcǝ — mǝ njǝtrǝebamǝ ǝadwǝlowacǝ. Boǝa mǝǝ
chǝe w ǝłabǝch mǝǝna bǝcǝ a wǝhǝtłko ǝ lǝǝǝhemu wobrocǝicǝ,
ǝaǝ je to wǝele Boǝiǝch dǝǝcǝi na ǝpodǝiwne waǝhǝe ǝhonił.
Spǝhǝcǝej ǝo w poniǝnosǝcǝi na Boǝu ǝwǝrǝnu pomoz, ǝteǝ ǝtaj-
nje ǝ Bohom we wuǝtim towarǝtwe, ǝo bǝ w cǝaǝu nuǝǝ pra-
wu mǝǝ ǝ wojowanju a ǝ dobnǝwanju namakał. Snajǝch tǝ
bajku wo hǝbrǝtim muǝu Antǝuǝu? Wo nim powjedachu
ǝtari Gricǝojo, ǝo je we wojowanju ǝe ǝwojimi njǝǝǝcǝǝlemi
njǝǝǝhewinjomǝ bǝł, ǝaǝ dołho je ǝwojimi ǝawami ǝemje ǝo
dǝtǝaǝhe. ǝako pał druhǝ hǝbr, Herkules, ǝiǝ tuto potajǝstwo
najǝǝhe, ǝ nim wojowaǝhe, je tutǝn ǝwojeho ǝhǝcǝiwnika
je wǝhej moǝu wot ǝemje ǝbǝhǝł — nǝtłko bǝǝhe Antǝowa
mǝǝ ǝlemjena a jeho dobnǝcǝe ǝhubjene. Nǝch je tuto ǝhǝiru-
nanje ǝa twoje duchowne ǝiwjenje. Kaǝ dołho we wobǝtaj-
nǝm towarǝtwe ǝ twojim njǝbǝǝtim Wǝtǝom wǝstanǝch,
ǝiǝ ǝǝom Ahrǝsta dla tebe lubuje, doǝtanǝch ǝ tutoho to-
warǝtwa ǝhǝzo nowu mǝǝ a njǝǝhǝcǝǝłǝe moǝu tebe njǝ-
nǝǝa ǝhǝwinǝcǝ. Hdn ǝo pał wot njeho daǝch wottorhǝnǝcǝ
— wǝłabǝnǝch a budǝch rubǝǝǝtwo ǝaǝenja. Tohodla
dǝerǝ ǝo w nadbǝhanjach ǝiwjenja ǝhǝzo ǝrucǝiǝcho ǝwojeho
Boha ǝe ǝo modlaǝymaj rułomaj. S twojei modlitwu cǝiniǝch
twoju wǝǝ Boǝu wǝǝ a w Boǝimaj rułomaj ǝu derje wuǝho-
wanǝ. Wojujmǝ ǝhǝoble a budǝmǝ wutrajni w bǝdǝenjach!
Teǝ mǝ budǝemǝ ǝhonicǝ, ǝtǝoǝ ǝu ǝ poboǝǝm ǝǝwarjom tǝ-
ǝazǝ a ǝaǝo tǝǝazǝ ǝhonił:

„Wǝn ǝ troǝtǝtom druhdn cǝaǝa, ǝo ǝ molom njǝǝjewi,
na prawu ǝhtundu ǝala, hdn ǝomoz wudǝeli;
wǝn druhdn ǝ tobu cǝini ǝaǝ bǝ cǝe ǝapomnił
a w twojei hǝrǝchnej wini cǝe ǝǝle ǝakomdǝił.
Dǝa pał ǝo budǝe podacǝ, hdn ǝemu ǝwǝrǝn ǝu,
ǝo budǝe hǝrǝhi wodacǝ, cǝe wumǝǝ je ǝrudǝbǝ,
ǝonǝ cǝinicǝ wobcǝǝǝnosǝcǝe, dacz troǝhtnu wutrobu
a pomhacǝ je wǝhej ǝłǝcǝe, ǝotruǝ ǝu wuǝtał tu.“

Potom ǝu cǝaǝu ǝpǝtowanja cǝaǝ ǝohnowanja, w ǝo-
trǝchǝ ǝhǝzo poniǝniǝcho a wǝǝelǝcho ǝhwalicǝ nawuǝnjemǝ:
Boǝ je ǝwǝrǝn, jeho ǝwǝrǝnosǝcǝ naǝ junu ǝe wǝheje nuǝǝ wu-
wjedǝe a tam ǝhǝinǝeǝe, hǝǝeǝ ǝane ǝpǝtowanja naǝchu du-
ǝchu wjazǝ njǝnadbǝhaju, hǝǝeǝ wǝele bǝle palmǝ mǝra ǝteja a
ǝrǝnǝ dobnǝcǝa ǝo bǝǝhǝcǝa. Doniǝ tam dǝndǝemǝ, njǝch je to
naǝcha ǝǝjera a troǝht:

„Boǝ ǝwǝrǝn wǝstanje, chǝe njǝǝboǝo ǝo ǝłobic,
Boǝ, twǝj Wǝtǝ, budǝe jo w prawǝm cǝaǝu pobicǝ;
Spomǝ ǝo tež ǝrudoba cǝi wuǝitǝ ǝhǝinǝeǝe,
Tak lubo ma cǝe Boǝ, Boǝ ǝwǝrǝn wǝstanje. ǝamǝn.“

a.

Hłós: Božo, Anježe wišeho šwěta zc.

Wulki Božo, starocžahny, kotryž wšchón šwět wozdžił ham, tvoja šwěra pucž je jašny wozdžił mje t njebiešam! Běh dnja dženš mje wubudža, nutnošč mi posćića.

Ach, kał khwila mi je droha, kiž je šwjedžen Anjesow! Trošćt mi dóstawa šo t Boha; pokoj, Božo, ty mój šh, a pšes Duchu twojeho, pucž mi pošajuje šo.

O mój Božo, dopjeljenje šćić ty, dofelž twoji šmny! Wšcho njech šhwali tebe rjenje, pšchisporjej čješć šwoju ty, dóžž ham dopomhał nam šh, šo čže w njebyu widžimy! —

Raschpor Neumann, † 1715; — šef. M. U.

b.

Hłós: Syn Boži kazał sam tak je etc.

Pój, wutroba, a wjesel so na darach Boha swojeho!

Nět w lubem lětnem času wšo rjane je za čłowjekow, tuž njech na pyše zahrodow so twojej woči pasu! —

So drjewa w lisěu zelenja a zemju kwětki wupyša, zo lóšt so na nich widži; tulpony, hlej, a lilije su wobležene rjenje, hač Salomon we židže.

We lofće škowrončk fifoli, do polow hołbje wjesele won z twarjenjow so maja; wot syłobikow spěwanja nět čiche doły zaklinča, džak Bohu ptački praja.

Ze svojim ludom pata dže, swój dom sej bačon hotuje, jěsć młodym noša škórcy; we trawje jeleń pase so a sorna běži skakajo po lěsapolnej hórcy.

Tu rěčki šwórča w nižinach we khlódku wólšow po pěskach při lukach powodženych; zynk pada z blizkich pastwiščow wot hłosa wjesnych kruwarjow nět w lěće zwjeselenych.

Hlej, pčołow syła njesprócna so rozlěta na kčenička a mēd sej zhromadžuje; pjeńk winowy so rozrosće, kiž w młódnej mocy wubił je a kiće pokazuje!

So rožki radne zmahuja, so wšitey nad tym raduja a khwala šćedrosć teho, kiž bohaće wšo wokřewi a z kubłami nas wobdari, zo bychmy byli jeho.

Tuž ja tež mjelčec njemóžu, ja Bože skutki khwalić cheu, kiž widžu w našim kraju; nět spěwa wšitko stworjenje, tuž njech tež ze mnje kěrluše so žórlo přeliwaju.

Ach, praju ja, hdyž, Božo, ty nam hižo tu tak rjany sy na tomle khudem swěće, što hakle ma po tutych dnjach we twójich złotych bydlenjach so dóńć na twoje džěci?! —

O lóšt, kiž budže njebieski we Khrystusowej zahrodze; kak budže klinčec rjenje, hdžež serafinow tysacy tam halelujah ryčěrscy b'du spěwać zjednoćeni!

Oh, był ja tam, zo hižo mohl mój Božo, stupić před twój stól a nosyć swoje palmy, kak cheyl ja z hłosom wysokim po swjatem wašnju jandželskem či spěwać wěcnje psalmy!

W tu khwilu pak, zo ponjesu tu hětu čěla zachodnu, cheu tež so spěwać wučić; mje dyrbi moja wutroba, zo stajnje bych a wšudže ja čě khwalił, mōcnje nućić.

Mi mojoh' ducha požohnuj a z njebies dele wopytuj, zo přeco tebi kčěju; njech lěco hnady twojeje mje w kōždem času wohrěje, zo wjele plodow změju!

Čiń we mni twojom' Duchej puć a twoje dary we mni zbudž, zo česć by wot mje dóstał; mi spožč, zo k twojej krasnosći bych wěcnje w twojej zahrodze ja zbóžna kwětka wostał!

Mje k paradizej wuzwol ty, zdžerž zelenosć mi njewiny na duši a na čěle, tak cheu we wěcnem žiwjenju či khwalbu dawać dostojnu po tudy časnem džěle! —

Pawoł Gerhardt, † 1676; — zes. Jan Kilian, † 1885.

Annabergski šješd evangelsko-lutherskich towarštwow młodych holžow.

(Škōncženje.)

Mějachmy $\frac{3}{4}$ hodžin čža. Potom rěkaše, šo zyle džělicž wot tuteho rjaneho mēsta na horje a jeho hospodliwych wobndlerjow a wot jich wjele i naž pošlednich, kotřiž šo poččinachu do wšchěch kōncžin šakšeho kraja šhubjowacž, šhubjowacž niž pak bjes teho, šo njebychmy šebi pšchiwowali wješko: Na šažowidženje!

Š Annaberga won to jědzemy. Wšchudžom šo kiwa, tam i hospodliweho doma, kotryž Lubicžanki hospoduje, šmahuje tež Lubicžka selen a korhojčka. W Božemje, Annabergo, mēsto rjane! Bōh wě, hač šo šažo wohladamy. Šslěboro drje i tebe domoj njewjesemy, kaž šu je to nēhdy šakšy wjeřchojo i tebe domoj wošyli, ale drohotneho došč mamy šobu dom: Wěstošč, tu wobnowjenu wěstošč mamy šobu dom. Šich wjele šteji jich po zylm kraju hotownych, šlužicž šwojom kralej Jesušeje we wěrie a šwěrie, jich wjele młodnych a štarnych! A pošynjenje: Mny njejšmny šami, i nami jich šta a tyžazy a i nami našch kral a Anjes Jesuž Khrystuž. A šlubjenja: Šhromadnje štačž a džělacž a špěwacž

a wojowacž pod šchizžnej korhoju, kotraž ma to šlubjenje: W tutym šnamjenju ty dobudžesh! — Tole je drohotnišče hač šlěboro. Tuto šo šhubi, tuto nam wošmu, kaž Annaberg šam a pošledni lětdžěšatł wucži; to tamne wšcho šo nješhubi, nam njemōža wšacž, hdyž — hdyž my jo wot šo njecžijnjemny, hdyž my jo njepšcheradžimny! A to my nochzemny a njebudžemy — a to tehodla niž, dofelž wšchědnje šnowa pytamny pošynjenje a žohnowanje pola teho, kotryž našch kral, našch mišchtr, našch šudnik, kotryž nam pomha, Jesuž Khrystuž — kaž to bibliše hešło evangelskich towarštwow młodnych holžow praji — Šes. 33, 22. —

Čžah šhwatašče šhorow. Wjelešče naž pšes rěčki a rěki. Rěku Čžopawu pšchjědzemny na wjazny rašow; wije šo tam po dole dele do dolinow a i njej a nad njej želešniža. Wodny bē hišchče pšchezo wjele w njej, tola daloke powodženja njewohladachmy, dofelž bēchu i bošow horn a hōrki. Lěžy, wješki, dworn, hrody, mēsta, blisko a našdala, hdyž won hla-
dašch do rjaneje hōrškeje krajiny.

A nutskač we wošu šabawny došč. Tež ruma mamny došč. Šsmny i wjetšcha mjes šobu, t. r. jenož i našchich towarštwow. Š nami jědze towarštwo i mēsta Šchatza se šwojeje wozžěštu;

je bylnje jastupjene a nawjeduje spěwanje. Njesapomnjene nam woſtanje, tak ſo wot naſ dźelaſchu, hdyž my ſcheſcjo ſo hotowachmy, w Ermannsdorſje czaſ wopuſchcizj. Ružy ſej ſawdachmy pſches znył wós a towaſtrowy ſpěw hiſchcjo ras ſaſlincža. A potom kiwanje pſches znył czaſ, doniž ſo nam tutón do Glöha dužy i woczow njeſhubi.

Wnyſche naſ tam něhdže ſady lěſa ležeſche Auguſtusburg, kotrehož mjeno je nětkle derje ſnate. Prózowaſche ſo tola Auguſtusburg a i nim Saſſka wo němſkoſtatny pomnik (Reichsehrenmal). Tuto prózowanie — wjažy měſtow a hrodow a měſtnow po znyłej Němſkej prózowachu ſo runje tak — budže drje po najnowiſchich powěſczach podarmo; wubjerſ, ſa tutu naležnoſć powołany, je ſo ſa Berku w Dyringſkej roſkudžił, a wnyſchnoſć drje do tutoho roſkuda ſwoli. Tola my wſchaf njeběchmy tuteje wěžy dla ſwoju jěſbu pſchetorhnyli, ale tohodla, dokeļ tam w Auguſtusburgu — tak daloſo wot kužiſkeje domiſny — wjedžachmy dobrny a hoſpodliwny ſnatny, mjes nimi ſerbiſku towaſtſku i woſadny

Njewuſwolimyſi ſebi jěſbu ſe želeſnizu po powjaſach, bježachmy pſches lěſ a wuhladachmy bórny měſtacžko a wnyſche njeho hród, kotrnyž hižo wot daloſa ſpóſnajesſy na ſchtyrjoch hobſkich wěžach. Napraſchowachmy ſo a pytachmy, tu nadobo ſtejachu pſched nami naſchi ſnaczi a witachu naſ do hoſpodliweho doma — a tam ſtrowjeſche naſ i nowa ſerbiſki poſtrow, wopyt i domiſny, nan naſcheje hoſpodliweje towaſtſki.

To bje wjeſele, bycz tak daloſo wot doma tola kaž doma. A tuto njeſkaſy nam tež nahly ſliw, kotrnyž naſ pſchekhwata, hdyž džechmy ſo roſhladowacz w rjanej wokolinje. Šchtož běchmy wutoru ſapoczeli, to naſajtra ſrijedu doſonczichmy. Wopytachmy a wobhladachmy ſebi měſto, jeho rjanu žyrtej a naſpomnjeny hród. Njedziwamy ſo, ſo je ſo Auguſtusburg wo wuſwolenje ſa němſkoſtatny pomnik prózowaſo. Se tam rjenje a wſchelaſeho woſebiteho tam tež je a do rjaneje wokoliny móžeſy tam tež ſhladowacz. Eſnadž ſu naſchi cžitarjo w pſchilohach i wobraſami, kajkež nowiny ſa njedželu pſchinoſchuja, tu a tam wobras i Auguſtusburga wohladali, woſebje hród. Mohlo ſo tu wjele wo tym piſacz, jenož něſchto chzemy naſpomnicž: Hród Auguſtusburg leži na 505 metrow wyſokim Schellenbergu, mjenuja jón tež ſaſſki Wartburg; doſoſa wokoſo hroda je měſtacžko twarjene; ſtaremu a ſtarſchemu dželej pſchitwarja nowy a nowotarſki, w kotrymž woſebje rjane a pěkne domy woſrijedž wulki, pnyſchny ſahrodow nadeńdžeſy. Měſtacžko liczi na 2700 duſchow. Hród ma to jene woſebite, ſo ma ſchtyri wěže, twarjene po tny ſchtyrjoch wětrach a 12 ſalow — kaž lěto 12 mēžazow — a 52 wuhenjow — kaž lěto 52 tydženjow — a 365 iſtowow — kaž lěto 365 dnjow. — W hrodže je tež žyrtej, kotraž ma wubjerne piſchcžele a wulki wulžy drohotny woſtaſny wobras. Swonka rumneho rjaneho dwora je ſtudnja, kotraž ma ſwoju woſebitu ſtawiſnu; je 170 m. hluboka a woda w njej ſteji 85 m. wyſoko; prijedny klumpachu wodu i goepelom, kotrnyž ſebi wobhladachmy, a kotrnyž je ſam hižo woſebitoſć.

Tu ſhwili ſu w hrodže ſameſtnjene wſchelaſe wotrijadny wnyſchnoſczow a druge; hród ſluſcha ſaſſkemu ſtatej.

Tola cžaſ ſhwataſche; dnyrbachmy ſo dželič wot rjaneho Auguſtusburga a wot hoſpodliweho doma. Pſches lěſ a po horje dele dónđzechmy na dwórniſchcjo. Tam ſo w czaſu ſa ſo i naſchimi Lužicžankami witachmy, kotſiž běchu ſebi, kaž my w Auguſtusburgu, w Annabergu džen pſchidaſe. W ſhromadnym towaſtwe pucžowachmy do Lužicy, wobohaczeni wo wjele. My nochzyli parowacz wſcho to, ſchtož nam tute dny darichu.

To najrjeſche a najwoſebniſche paſ je wſcheho je a wo-

ſtanje to poſbchowaze, poſylnjaže naſhonjenje: My ſtejimy ſobu w znyku a i nami hiſchcjo wjele ſobu pod ſchiznej ſhorhoju naſcheho krala Jeſuſa, a to ſe ſahorjenej, woporniwej wutrobu, ſhromadnje wojujemy, dželaſmy a poſtupujemy.

Raž po znyłm kraju cži, kotſiž ſobu běchu, tole ertnje roſnoſchuja, tak to njed tute ryncžki cžinja woſebje w naſchich woſadach, a njed namoſwjeja młodžinu, ſo ſobu ſeſtupacz do rnyka tny, kotſiž nětko we wojowanju wſchich mozow naſad njeſteja, ale ſo ſjawnje a ſhromadnje wuſnawaja ſe ſcheſcijanſkej wěrje a ſe ſcheſczjanſkej žyrkwi — a to žónſku kaž mužſku młodžinu. A njed wabja ſtarſchich a woſadne ſaſtupjerſtwa a wſchich, kotrnyž to naſtupa, i tutej wulkej nuſnej a wažnej wěžy evangeliſkich towaſtrow młodžiny. My wſchitzy, kiž my ſa wěru a nabožinu a žyrkej žmy, dnyrbimy ſo nawabicž dacž do tutoho džela, njed wono nam tež i džela nowe a njeſwucžene, ſo njebychmy ſkomdžili cžaſ a ſawinowali, ſo druſy, kotſiž nam napſchecžiwio ſteja a napſchecžiwio dželaſa, nam woſmu młodžinu a lud, a tak dohycže a wobſtačže. —

Žyrkej a ſtat.

— Sa tydženja naſpomnjenu wólbu do ſynody namje-
tuje němſko-ſerbiſka konſerenz w Budnyſchinje wolerjam Budnyſkeho žyrkwineh woſrijeſa k. ſararja Domaſchku-Bude-
icžanſkeho. Tuž njed tež nětk wſchitzy woſadni ſaſtupjerjo
tutoho wola na měſto k. ſararja prim. Gaeblera, kotrnyž je ſo
na wotpoczink podaſ a tak i dohom tež ſwoje ſaſtupjerſtvo
w ſynodže ſkožil, njed je tuta wólba tež jenož ſa tuto jenicžke
poſedjenje, kotrež ſmėje dotalna ſynoda w ſeptembur. — Se
tutej wólbu njed niſchón njeſaměni powſchitkowu nowowól-
bu do nowoje ſynody, do kotrejež ſo po 1. oktobru 60 ſynoda-
low woli.

Wſchelle i bliſta a i daloſa.

— Do Helſingforſa, hlowneho měſta Finſkeje, ſu towaſ-
twa evangeliſkeje mužſkeje młodžiny žnyeho ſwěta ſwětowu
konſerenzu powoſale. 28. julija je ſe Schčecžina parnik
„Ariadne“ wotjěl, kotrnyž jich na 30 wobdželnikow ſe Saſkeje,
tež i Lužicy, a na 300 i Němſkeje k tutomu ſjeſdej wjeſe. —
Tutón „ſwětowy ſwjaſt“ — Weltbund der evangel. Jung-
männervereine — je drje to najſtarſche ſjednocženſtvo mjes
podobnymi po znyłm ſwěcže roſchěrjenymi ſcheſczjanſkimi
ſjednocženſtwami. Wobſteji nimale 70 lět. Němſki ſwjaſt to-
waſtrow evangeliſkich młodženžow ma w nim ſobu woſebite
ſtejniſchcjo. Wójna je tež ſkutkowanie tutoho ſjednocženſtwa
komdžika; tola towaſtwa Hollandſkeje a Schwediſkeje ſo bór-
ny po wójnje wo daſche ſkutkowanie prózowachu. Tak je ſo
ſkónčnje po doſchich a doſkadnyh pſchihotach Helſingforſki ſjeſd
ſmóžnik. Budže tam to ſpodžiwna mēſchenža ludow, rěczow,
barbow. Tak n. pſch. raſſche nutroſcže wotmēwaju ſaſtu-
pjerjo Indijſkeje, Čžeſtokłowaſkeje, Eſerbiſkeje a Južneje
Aſriki; pſchi wječžornnyh pſchednoſchach n. pſch. rěczitaj na
prěnim dnju ſaſtupjerjej i Koreje a i Franžowſkeje, na druhim
arzbiskop Soederblom-Schwediſki, na tječim wotpóſlanž
Jendželſkeje a na ſchtwórty dnju Lin i Chiny a wjedniſ něm-
ſkeje evangeliſkeje mužſkeje młodžiny lic. Stanga. Žyle wěcže
budže tutón wulki ſjeſd ſe žohnowanjom ſa jenotliwny, ſa
ludny, ſa žyrtej.

Wiſtowanie: R. we L. ſa 10. po ſwj. Tr. — S. w P. ſa
11. po ſwj. Tr.

Samowity redaktor ſaraſ Wyracž w Roſacžizach.